

Riigikogu valimise seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus

§ 1. Riigikogu valimise seaduse muutmine

Riigikogu valimise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seadust täiendatakse §-ga 19⁵ järgmises sõnastuses:

„§ 19⁵. Valimisvaatlejate organisatsioon

Käesoleva seaduse tähenduses on valimisvaatlejate organisatsioon Eestis registrisse kantud mittetulundusühing (v.a erakond) või sihtasutus, mille põhikirjaliste eesmärkide hulka kuulub valimiste vaatlemine.”;

2) paragrahvi 70 täiendatakse pärast sõna „üksikisikul,” sõnadega „valimisvaatlejate organisatsioonil,”;

3) paragrahvi 70 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Samuti on kaebuse esitamise õigus valimisvaatlejate organisatsioonil avalikes huvides, kui ta leiab, et vaidlustatava otsuse või toiminguga on rikutud seadust või muid kohaldatavaid nõudeid.”;

4) paragrahvi 71 lõiget 2 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Valimisvaatlejate organisatsiooni kaebusele kirjutab alla selle organisatsiooni volitatud esindaja.”;

5) paragrahvi 72¹ lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Samuti võib esitada põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seaduses ettenähtud korras kaebuse Riigikohtule valimisvaatlejate organisatsioon avalikes huvides, kui ta leiab, et valimiste korraldaja toiminguga või Vabariigi Valimiskomisjoni otsuse või toiminguga on rikutud seadust või muid kohaldatavaid nõudeid.”.

§ 2. Euroopa Parlamendi valimise seaduse muutmine

Euroopa Parlamendi valimise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seadust täiendatakse §-ga 16² järgmises sõnastuses:

„§ 16². Valimisvaatlejate organisatsioon

Käesoleva seaduse tähenduses on valimisvaatlejate organisatsioon Eestis registrisse kantud mittetulundusühing (v.a erakond) või sihtasutus, mille põhikirjaliste eesmärkide hulka kuulub valimiste vaatlemine.”;

2) paragrahvi 68 täiendatakse pärast sõna „üksikisikul,”

sõnadega „valimisvaatlejate organisatsioonil,”
Kuupäev 05.06.2016
Viit 1-115-904

3) paragrahvi 68 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Samuti on kaebuse esitamise õigus valimisvaatlejate organisatsioonil avalikes huvides, kui ta leiab, et vaidlustatava otsuse või toiminguga on rikutud seadust või muid kohaldatavaid nõudeid.”;

4) paragrahvi 69 lõiget 2 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Valimisvaatlejate organisatsiooni kaebusele kirjutab alla selle organisatsiooni volitatud esindaja.”;

5) paragrahvi 70¹ lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Samuti võib esitada põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seaduses ettenähtud korras kaebuse Riigikohtule valimisvaatlejate organisatsioon avalikes huvides, kui ta leiab, et valimiste korraldaja toiminguga või Vabariigi Valimiskomisjoni otsuse või toiminguga on rikutud seadust või muid kohaldatavaid nõudeid.”.

§ 3. Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduse muutmine

Kohaliku omavalitsuse volikogu valimise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seadust täiendatakse §-ga 23⁵ järgmises sõnastuses:

„§ 23⁵. Valimisvaatlejate organisatsioon

Käesoleva seaduse tähenduses on valimisvaatlejate organisatsioon Eestis registrisse kantud mittetulundusühing (v.a erakond) või sihtasutus, mille põhikirjaliste eesmärkide hulka kuulub valimiste vaatlemine.”;

2) paragrahvi 64 täiendatakse pärast sõna „üksikisikul,” sõnadega „valimisvaatlejate organisatsioonil,”;

3) paragrahvi 64 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Samuti on kaebuse esitamise õigus valimisvaatlejate organisatsioonil avalikes huvides, kui ta leiab, et vaidlustatava otsuse või toiminguga on rikutud seadust või muid kohaldatavaid nõudeid.”;

4) paragrahvi 65 lõiget 2 täiendatakse kolmanda lausega järgmises sõnastuses:

„Valimisvaatlejate organisatsiooni kaebusele kirjutab alla selle organisatsiooni volitatud esindaja.”;

5) paragrahvi 66¹ lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Samuti võib esitada põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seaduses ettenähtud korras kaebuse Riigikohtule valimisvaatlejate organisatsioon avalikes huvides, kui ta leiab, et valimiste korraldaja toiminguga või valla või linna valimiskomisjoni või Vabariigi

Valimiskomisjoni otsuse või toiminguga on rikutud seadust või muid kohaldatavaid nõudeid.”.

§ 4. Rahvahääletuse seaduse muutmine

Rahvahääletuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) seadust täiendatakse §-ga 20² järgmises sõnastuses:

„§ 20². Valimisvaatlejate organisatsioon

Käesoleva seaduse tähenduses on valimisvaatlejate organisatsioon Eestis registrisse kantud mittetulundusühing (v.a erakond) või sihtasutus, mille põhikirjaliste eesmärkide hulka kuulub valimiste vaatlemine.”;

2) paragrahvi 58 täiendatakse pärast sõna „üksikisikul,” sõnadega „valimisvaatlejate organisatsioonil,”;

3) paragrahvi 58 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Samuti on kaebuse esitamise õigus valimisvaatlejate organisatsioonil avalikes huvides, kui ta leiab, et vaidlustatava otsuse või toiminguga on rikutud seadust või muid kohaldatavaid nõudeid.”;

4) paragrahvi 59 lõiget 2 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Valimisvaatlejate organisatsiooni kaebusele kirjutab alla selle organisatsiooni volitatud esindaja.”;

5) paragrahvi 60¹ lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Samuti võib esitada põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seaduses ettenähtud korras kaebuse Riigikohtule valimisvaatlejate organisatsioon avalikes huvides, kui ta leiab, et valimiste korraldaja toiminguga või Vabariigi Valimiskomisjoni otsuse või toiminguga on rikutud seadust või muid kohaldatavaid nõudeid.”.

§ 5. Põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seaduse muutmine

Põhiseaduslikkuse järelevalve kohtumenetluse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 37 lõiget 1 täiendatakse pärast sõnu „tema õigusi,” sõnadega „või valimisvaatlejate organisatsioon, kes leiab, et valimiste korraldaja toimingu või valimiskomisjoni otsuse või toiminguga on rikutud seadust või muid kohaldatavaid nõudeid,”;

2) paragrahvi 39 lõiget 1 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

„6) kuidas valimisvaatlejate organisatsiooni poolt vaidlustatav otsus või toiming rikub seadust või muid kohaldatavaid nõudeid.”.

§ 6. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub üldises korras.

Lauri Hussar
Riigikogu esimees

Tallinn, 2026

Algatavad Riigikogu liikmed

1. Anastassia Kovalenko Kõlvant
2. Lauri Laats
3. Vladimir Orhivka
4. Peeter Ernits
5. Vadim Belobrovstsev
6. Aleksei Jevgefer
7. Mart Maestri
8. Helis-Valdon Seedu
9. Aivar Kõre
10. Jaanus Karilaid
11. Henn Põlusaas
12. Peeter Siim
13. Varro Vooglaid
14. Helle-Moonika Helme
15. Anti Põlameets
16. Rene Kahle
17. Euelh Põlameets
18. Arno Aller
19. Leo Kihvaj
20. Sime Põlde

Riigikogu Kantselari
Kuupäev 06.05.2026
Viit 1-1/15-904